

ELŐFIZETÉSI ÁR

szétküldéssel helyben
vagy vidékre:Egész évre . . . 14 frt — kr.
Félévre 7 frt — kr.
Negyedévre . . . 3 frt 50 kr.
Egy óra 1 frt 20 kr.

Egyes szám ára 5 kr.

KIADÓHIVATAL:

iskola-utca, Dáni-ház, 18. sz.

SZEGEDI NAPLÓ.

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS IRODALMI NAPILAP.

HIRDETÉSEKET

és nyilvtéri közleményeket a
kiadóhivatal mérsékelt árjegy-
zék szerint számít.

SZERKESZTŐI IRODA:

iskola-utca, Dáni-ház 18. sz.

Bérmertetlen levelek csak
ismert kéztől fogadtatnak el.

Tisza Lajos.

Szeged, december 29.

Az év utolsó napján megszűnik azon kivételes intézmény, mely rendkívüli viszonyok közt alkotott városunk ujjaferemtésére. Tisza Lajos királyi biztos bucsuzik Szegedtől és bucsuzik vele együtt a királyi biztosság tisztikara, a műszaki osztály kivételével.

Szeged közönsége a bucsuzás alkalmával fényes ünnepélyekkel fejezi ki tiszteletét és háláját. Szeged közönsége, mondjuk, mert a királyi biztosság nem volt pártkérdés és a tiszteletnyilvánításhoz teljes őszinteséggel járul városunk minden polgára pártkülönbség nélkül.

Gyakran eltérők voltak és eltérők most is a nézetek a királyi biztosság által teremtet alkotások és intézmények fölött. De a bucsu óráiban nem az ujjaalkotás mű kisebb-nagyobb mérvű értéke áll szemünk előtt, nem annak tökéletességét vitatjuk, nem annak fogyatkozásait bíráljuk, hanem előttünk áll a tőlünk bucsuzó jeles férfi alakja, s ez alakban tiszteljük a nemes törekvések tisztaságát, tiszteljük a lankadhatatlan, a kitűzött cél felé törő férfias erélyt és tiszteljük, hálával elismerjük a városunk iránt tanusított, a hatalom minden tényezőivel rendelkező jóakaratot.

Tisza Lajos (zelőtt ötödik évvel jött ide, a romvárosba. A gazdag arisztokrata lemondott kényelemtől, élvezetekről, megszokott társadalmi köréről, lemondott egy szóval mindazon előnyökről, melyeket számára vagyon és rang biztosítottak, hogy teljesítsen egy fáradságos munkával, gondnal és küzdelemmel járó nagy nemzeti és kulturális missziót: egy város, a legnagyobb magyar város ujjaalkotását.

Egyénisége és első föllépései nem nyerték meg a szíveket. Mint arisztokrata, ki olygarchikus nézetekben nőtt föl, arisztokratikus légkört teremtett maga körül s ez nem lehetett tetszetős a demokrata szegedieknek. Mindenek fölött kedvesek a magyar ember előtt a férfias tulajdonságok. Miként a nő szíve, a magyar emberé is meghódol azok előtt. Tisza Lajos határozott jelleme, férfias gondolkodása és szokásai itt is utat törtek; előbb legyőzték az ellenkezést s ez később ragaszkodássá és tiszteletté alakult át. Sohasem fogják a szegediek elfelejteni Tisza Lajosnak a személyes bátorságnak, erélynek, szívósságnak és edzettségnek az 1881-diki vízvédelem és vízveszély alkalmával adott tanúságait. Több tisztelőt szerzett az neki Szegeden a város érdekében kivívott minden kedvezményénél. Az akkori vízvédelem vetette meg alapját népszertiségeinek, mely az utóbbi időben valóságos bálványimádássá fajult, minden önzetes ember és talán az ő saját rosszasására is. Mert a valódi tisztelet, miként a valódi meggyőződés, kerüli a tulzást és a hízogók szava sem érdemel nagyobb

hitelt, mint a tulhazafiság piaci kurjongatásai.

Hatalmat és tekintélyt kapni nem, csak szerezni lehet. Tisza Lajos hatalma és tekintélye tulment azon a határon, melyet a kivételes hatáskörét rendező törvény kitűzött. Az alkotmányos formák megtartása mellett föltétlenül érvényesíteni tudta személyes akaratát. E ténynek érdeme, ha érdem, kétségkívül nagyszabású a köztörvényhatósági biztosság engedékenysége tudandó be. De ezen engedékenység a bizalom forrásából eredt. Jogot, meggyőződést, érdeket — mindent föláldozott Szeged közgyűlése és hatósága, ha Tisza Lajos úgy kívánta. Ezt a törvény szigorával, a hatalom vasmarkával és a tekintély rideg pillantásával nem csikarhatta volna ki senki a hajdan oly öntudatos, véleményéhez erősen ragaszkodó szegedi közönségtől. Ez csak úgy volt lehetséges, hogy Szegeden mindenki, még azok is, kik nyíltan rosszalják a királyi biztos egyes intézkedéseit, még azok is, kiknek véleménye szerint a rekonstrukcionális mű alapjában el van hibázva, hogy szóval Szegeden mindenki bizodalommal viseltetett Tisza Lajos személye iránt, bizalommal oly értelemben, hogy minden hatalmát és befolyását felhasználja Szeged érdekében, és hogy bármit is tesz, e város javát óhajtja előmozdítani, ha a mi fölfogásunktól különböző, eltérő irányban is.

A jövő és az események legfőbb ítélő bírása, a történelem, itélni fog abban, kinek volt igaza; az fogja kimondani, hogy Szeged rekonstrukciójára az államférfiúi előrelátásnak bölcs alkotása volt-e, vagy az adott viszonyokon túl terjeszkedő, a meglevő erőket tulbecsülő, tulterhelő nagyzás szülte ábránd. E tekintetben alkotás és szerencse, providencia és esélyek olyannyira összehozomolyodnak kibonthatatlan csomóvá, hogy az eredmények csak némi biztonsággal sem számíthatók ki előre. Azonban bármiként fejlődnek is Szeged történelme, annak lapjai, még kedvezőtlen viszonyok közt is, el lesz ismerve Tisza Lajos nagy érdeme, tiszta jóakarata és önfeláldozó tevékenysége.

Tisza Lajossal szemben, még a küzdelmek idején is ez volt nézetünk és érzelmünk. Többször voltunk kénytelenek egyes intézkedései ellen szót emelni meggyőződésünk mellett a közérdek nevében, melyért mi, kisebb hatalommal, talán csekély befolyással, de szintén a legtisztább szándéktól vezérelve harcolunk. De fölszóalásainkban is mindig tisztelgett nemes törekvéseit, kimagasló egyéniségét és nem tévedünk, azt állítván, hogy amidőn működését országszerte a hazafias erények jutalmául pálmakoszorúval örökítik meg, e koszoruba mi és velünk az ellenzéki sajtó nem egy levelet tűzött. Ezt ma, a bucsu napján hozzuk föl, és pedig azért, mert hozzá intézendő kérelmünk indokál szolgál.

A távozó Tisza Lajos magával viszi Szeged népének osztatlan tiszteletét és ragaszkodását. Őrizze meg viszont szívében a befejezetlen város iránti szeretetet és részesítse azon hatalmas pártfogásban, mely nélkül hazánkban ma a legszentebb ügy is veszett ügy.

Mi ellenzékiek a bucsuzás napján csak az ő érdemeire és Szeged jövőjére gondolunk.

Ünnepélyek zajától, a fáklyák fényétől kísérvé vonul el körünkbe. A nép ezrei követik bucsuján és a mi hangunk is belevegyül azokéba, akik azt kiáltják, hogy:

Éljen Tisza Lajos!

A főrendiház elnökségéhez, mint a „Nemzet“ értesül, az utóbbi napokban számos kérvény érkezett királyi meghívó levél kieszközlése végett. Nem csupa fiatal magnás kéri, akiknél csak nemrég teljesedett be a kor, melylyel a főrendiházban részt vehetnek, hanem idősebb tagok is folyamodnak. Ha azon kérelmek a ház szünetelése közben elnökileg az igazoló bizottsághoz utasítatnak, akkor a bizottság jelentését már az első nyilvános ülésben, mikor a képviselőház vizonizene a keresztények és zsidók közötti házasság ügyében fölrkezik, megteheti s mivel az ily bejelentések rendszerint azonnal tárgyalatnak, igen valószínű, hogy a most folyamodók megkapják a királyi meghívó leveleket azon időre, mikor az említett törvényjavaslat a főrendiház plenumában újból tárgyalás alá kerül. Akármely táborból jöttek legyen és jöjjenek még a meghívók iránti kérvények, bizonyos, hogy erős mérközésre készülnek ismét a főrendek közt.

A Bud. Corr. írja: A honvédelmi miniszter kinevezése a legközelebbi időben nem fog megtörténni. A miniszterelnök e tárcza átvétele tárgyában még senkivel sem értekezett és így mindazon hírek és kombinációk, melyek a honvédelmi miniszter kinevezésére vonatkoznak, nélkülözik a tényleges alapot.

A horvát tartománygyűlésből. Decz. 28-ról sürgönyzik Zágrábból: A tartománygyűlés mai ülésén elkecseregett küzdelem folyt a kormány indemnitási javaslatának a királyi biztos kinevezésével elkövetett „alkotmányértés“ tárgyalásának elsőbbségéért. Valóságos küzdelemnek persze nem lehetett nevezni, mert a többség egészen átengedte a tért az ellenzéknek, mely hasznát is vette tőle telhetőleg, s a maga részéről a legnagyobb argumentumra: számára támaszkodott, mely egy harmaddal haladta meg az ellenzék erejét. Hogy nem csupán az alkotmányértésről volt szó, hanem gáncsot is akartak vetni a bán elé, az immár nem szenvedhet kétséget. Kényszeríteni akarták Héderváry grótot, hogy a királyi biztosság kérdésének tárgyalásán színt valljon; úgy tervezték, hogy nyilatkozataiból majd fegyvereket kovácsolnak az indemnitási javaslat ellen, olyan fegyvereket, melyeknek veszedelmes volta nyilvánvaló.

Elég jelentékeny ember, Derencsin volt igazságügyi osztályfőnök szállott ki a sikra az ellenzék bajnoka gyanánt.

Derencsin kimutatni iparkodott, hogy az alkotmány máig sincs helyreállítva, noha kinevezték a bánt s egybehívták a tartománygyűlést. A horvát alkotmányosság Tisza szeszélyétől függ, aki kénye-kedve szerint bánik vele a magyar országgyűlés odaadó támogatása mellett. Ezt nem lehet tovább tűrni s ez állapot megszüntéig semmiféle alkotmányos munkához nem foghat hozzá a tartománygyűlés. Alakra kifogástalan, de lényegében nagyon fölületes beszédét így végzé De-

rencsin: Horvátországnak az ő alkotmányos joga jure proprio, mert a számára föntartott autonóm szakokban teljesen egyenlő jogu Magyarországgal. Csrnadnak szerint a javaslat nem jelent annál egyebet, hogy biztosság küldendő ki, mely megállapítsa, hogy mi módon lehetne jóvátenni az alkotmány föltügesztését. — Zsivkovics és Miskatovics segítettek összezavarni a fogalmakat. Mindkettőjüknek meg van erre a képessége s nekik róható föl, hogy a határvidék képviselői a tartománygyűlésnek nem a baloldalán, hanem azon az oldalon foglaltak helyet, hol az ország jogait föláldozták. A határvidéki képviselők zajos ellenmondásai és az elnök figyelmeztetései dacára ily hangon folytatja beszédét Csrnadnak, mire az elnök az ülés egész tartamára megvonja tőle a szólás jogát. Jeladás volt ez egy rendkívül mozgalmas jelenetre. Az ellenzék padjairól fölhangoztak a siketítő kiáltások erőszakosságról, igazságtalanságról „Nem engedjük magunkat sem egy Kreszticstől, sem Tiszától megfélemlíteni!“ Valamennyi képviselő s maga az elnök is odahagyta helyét nagy izgatottság közepett s a tárgyalás percekig szünetelt. Miután lecsendesült a zaj, fölkelt helyéről Csrnadnak s védelmezni akarta magát, de az elnök fölszólítására elhatározta a többség, hogy hozzájárul a reá rótt fegyelmi büntetéshez.

Az ellenzék gúnyos fölkialtásokkal helyeselte a többség határozatát. Beszélt meg Tuzskau és Ivics Mátyás. Az előbbi Starcevic-párti, de keveset törődik az elsőbbségért folyt vitával, mert ő és pártja egyáltalában alkotmányosnak tartotta az eddigi állapotot. A horvát alkotmány, melyre pártja támaszkodik, régiebb a magyarnál, sőt a horvátok adták alkotmányukat a magyarnak. Ivics aposztrófálja a bánt, ki programbeszédében az uralkodó óhajtatására és Tisza bizodalomára hivatkozott.

Mit lehet várni attól a férfutól — kérde a szónok — aki a báni állás jogcíme gyanánt nem hivatkozhatik egyébre, mint a magyar miniszterelnök bizalmára? — Végül még Vojnovics, a javaslattevő beszélt s aztán névszerint való szavazás utján 54 szóval 32 ellenében elfogadta a tartománygyűlés az indemnitási javaslat elsőbbségét. Szavazás után az igazoló biztosság jelentését tárgyalták, mely a határvidéki választásokra vonatkozik.

Az új vízvezeték.

Az új vízvezeték ügyében közelebb megtartott kir. biztosi tanácskozáson szóban volt a nagyfontosságú kérdés behatóbb megvitatása végett egy nagyobb értekezlet egybehívása. A tervezett nagyobb értekezletnek az lett volna a célja, hogy az új vízvezeték G r a h n essen mérnök által készített kitűnő tervei minél szélesebb körben megismertessenek. Miután azonban az értekezlet megtartása a kir. biztosság távozásának küszöbén nem lett keresztülvihető, a kir. biztosság a terveket a várososhoz tette át oly rendeltetéssel, hogy azok, mielőtt közgyűlés elé kerülnének, a közönség részére közzemlére tétessenek ki.

Jeleztük, hogy a tervek a mai naptól kezdve a polgármesteri hivatalban megtekinthetők, most csak ajánljuk azokat különösen a törvényhatósági tagok figyelmébe.

A tervekhez a kitűnő tervező mérnök terjedelmes leírása van csatolva német szövegezéssel. Ennek kapcsán leküldötte a kir. biztosság a műszaki osztály főnökének, Lechner Lajos miniszter. tanácsosnak „előterjesztését“ is a tervekhez vonatkozólag. Miután ezen ki-

tűnő szakértelemmel készült „előterjesztés”-ből az új vízvezeték terve egészen áttekinthető, közöljük azt szószerint, ahogy következik:

Előterjesztés a vízvezeték ügyében.

Midőn a Szeged városi vízvezeték tervezetét és költségvetését mély tisztelettel fölterjesztém, bátorkodom egyúttal ezen művelet áttanulmányozása által nyert azon meggyőződésnek kifejezést adni, hogy a beküldött tervezet egy kitűnő művelet, mely a tudomány jelen magaslatán áll és lelkiismeretes szorgalommal s nagyobb képzettséggel van szerkesztve.

A művelet alapjául az annak idejében általam fölterjesztett és Grahn által is elfogadott általános terv szolgált.

Ezen tervezetnél 16 óránként 10 ezer köbméternyi maximum vízfogyasztás lett ugyan fölvéve, a vízvezeték azonban egyelőre csak 5000 köbméternyi napi-fogyasztásra lenne kiépítendő oly módon, hogy az épületek egyúttal már 10 ezer köbméter vízszállításra szükséges gép-kazán és szűrők befogadására is szolgálhatnának.

A szállítandó vízmennyiségnek $\frac{3}{10}$ része az I-ső, $\frac{4}{10}$ része a II-ik és ismét $\frac{3}{10}$ a III-ik kerületben oszlanék el; a nyomás az I-ső kerületben + 30 méter, a II-ikben + 25 méter és végre a III-ban + 20 méterre van fölvéve.

A III-ik kerületben közel 400 méter távolságban egymástól nyilvános kutak vannak tervezve; a II-ik kerületben közel 200 méterre és az I-ső kerületben közel 100 méter távolságra vészcsapok (Hydraut) volnának alkalmazandók.

Víznyerési helyül beható tanulmányok után, egy közvetlen Tápió alatt fekvő pont szemeltetett ki. A víz esetleges szűrésére pedig, mely egyelőre nem okvetlenül szükséges, de a szerkezet minél jobb föntartására kívánatos a legújabbban alkalmazásba jött faszjekttekkel való szűrés mód, az ugynevezett Pifke-féle rendszer. A víznyomás kiegyenlítésére, a vízvezeték kezelésének egyszerűsítésére és biztosabbá tételére, valamint az olcsóbb

kezelés szempontjából egy tornyon elhelyezendő magas vízmedence tervezetlik.

Ezen torony a körtöltésen belül a gyártelepen innen építetvén, egyrészt az odáig vezető tápcsővekbeni surlódás nem hat ki a városi vezetékre, másrészt a belváros változó vízszükséglete az 1000 köbméter tartalmu viztartó által kiegyenlítettik. A tervezet szerint a nagy-köruton belül a csőhálózat közel tökéletes és csak a 10,000 napon-tai fogyasztás beálltával igényel majd jelentékenyebb kiegészítést; nevezetesen a telep és viztorony s a torony és Rudolf-tér között, míg a III-ik kerületben több új vonal látandó el csővezetékkel. A 10 ezer köbméter napi fogyasztásra számított vízvezeték kiépítése 954,700 frtot igényelne. Az 5000 köbméter napi szükségletnek megfelelő vízvezeték kiépítése 773,700 frtot igényel, — megjegyezvén, hogy ez utóbbinál a nagyobb berendezési vízvezetéknek épületei és berendezésének nagyrésze meg van, s az üzemenek 10 ezer köbméter napi fogyasztásra való kiterjesztésénél csak egy gép, egy kazán és szűrőkészülék beszerzése, valamint a vezetéknek kiegészítése válik majd szükségessé.

Ezen 5000 köbméter napiszállításra építendő vezeték 44.200 frttal olcsóbbá tehető az alapozásoknál és a szívómedenczénél eszközölhető megtakarítások által, eszerint az építési költség 729,500 forint lenne. Ha a szűrőkészülék is elhagyatnék, ugy a megtakarítás még 38 ezer frttal szaporítható.

Az építendő vízvezeték évenként a következő költségeket igényelné: a) a beépített tőke 7%-os kamatai 51,065 frt; b) kezelési költségek 22,980 frt, összesen 74,045 frt. Ezen összeg földözése vagy a házankint, vagy a lakosztályok szerint kivetett adóból történhetnék. — Első esetben 74,712 frt, utóbbi esetben 75.767 frt lenne a jövedelem.

Egy akó víz ára 0.26 kr. lenne, illetőleg 25 liter 0.13 kr. A jelenlegi vízvezeték 25 litert 1 krért ad, a budapesti ugyan-e mennyiséget $\frac{1}{4}$ krért. A víz ára természetszerűleg kisebb fogyasztásnál nagyobbodik, a szénfogyasztás azonban, ha 1000 köbméterrel kevesebb

lamentáció. A karácsonyfa tündöklő fénye mellett örökké fog élni a hit.

És ha a statisztikai kimutatásokban rovatot nyitnánk a karácsonyfák kelen-dőségének, ebbe a rovatba most is érdekes adatokat lehetett volna írni a fenyő-galyak árfolyamáról. Közvetlenül a zár-lat előtt, hétfőn délután már a legkisebb ágért is elkértek 2 frtot, mert fogytán voltak a waggon-számra szállított kész-letek. Valósággal kivirágoztak a száraz fenyőgalyak is azoknak, akik árulták.

Csak úgy van az, hogy a szegény embert még az ág is huzza. Mert a sze-gények utójára jutnak el a karácsonyfa-piaczra, mikor napszámjukat bevégezték. És aztán nem tudják, maradandó emlé-ket vigyenek-e a gyerekeknek, vagy in-kább enni valót, hogy egyszer kivétele-sen jóllakjanak isten igazából.

Végre mégis a szent hagyomány dönti el a habozást. A szeretet ünnepét meg kell tartani pórnak és királynak.

A Hofburgban is megépül minden évben a karácsonyi aranyfa. Felső és fenséges örvendezők állják körül. Mind-össze az a különbség, hogy elkényezte-tett szemeik csak futólag akadnak meg a tündöklő drágaságokon. Ott a gyémánt, akár a tűzkő, olyan közömbös... Egy kis arczkép volt az udvari aranyfa leg-becsesebb ékessége. Stefánia főherczeg-asszony lepte meg néhány hónapos leány-kájának képével a királyi öregszülőket.

Királyi mulatság volt karácsony est-jén Bécs árvaházaiban. Apátlan, anyát-lau gyerekek örvendeztek jótékony em-berek apró adományainak. Egy téli ka-

viz használtatik, 3400 frttal válik olcsóbbá. Megjegyeztetik, hogy ezen jövede-lem-számításnál alapul csak a meglévő há-zak, illetőleg lakrészek vétettek, ennél fogva az állapot minden ujjonnan épülő ház után javul.

A vízvezeték kiépítése többféle mó-don eszközölhető. És pedig: 1-ször a vá-roos házilag épít és házilag kezeli a víz-vezetékét; 2-ször a város építi ugyan, de a kezelést vállalkozóra bizza; 3-ször vál-lalkozó által építetik, átveszi a kész víz-vezetékét és maga kezeli; végül 4-szer a vízvezeték építése vállalkozóra bizatik és bizonyos idő letelte után visszaváltatik a város által, vagy pedig ingyen esik a város birtokába. Ezen utóbbi esetben a város jótáll bizonyos köbmennyiség fo-gyasztásáért és szabályozza az árakat.

Minden esetben azonban kívánatos, hogy az oly nagy gonddal és a város érdekeiben czélszerűen szerkesztett terv pontosan hajtassék végre és hogy a még szükséges részlettervek készítésével, vala-mint az építés alatti felügyelettel és ve-zetéssel a tervező bizassék meg.

Szeged, 1883. decz. 23.

Lechner Lajos s. k.
min. tanácsos.

Ifj. gr. Ráday Gedeon †.

Budapest, decz. 28.

A honvédelmi miniszteri palota első emeleti nagy dísztermét, hol az elhunyt miniszter ravatalát állították föl, gyászba borították. A díszes három lépcsős rava-tal a terem közepén áll, délszaki növé-nyek veszik körül.

Az elhunyt hült tetemei ma délben érkeztek Budapestre. A pályaudvaron Szapáry István gróf főispán várta elhunyt sógora hült tetemeit. A holttest ónnal le-zárt üvegfedelű érczkoporsóban feküdt. A koporsót még egy második lestrólt ércz-koporsóba tették. A kettős koporsót fa-ládástul az „Entreprise des pompes fu-nébres” kocsija szállította be, a koporsóra rárakták a nagy palma és virágkoszoru-kat is, melyekkel a vagon falai egészen tele voltak aggatva.

A koporsó a honvédelmi miniszte-rium palotájában van közszemlére téve ma délután és holnap délelőtt.

Az elhunyt miniszter ravatalára már is egész tömege van megrendelve a koszoruknak. Koszorukat készíttetnek: a

bát többet számít a könyörtület e tanyáin, mint valamennyi ékessége az udvari aranyának. És bőséggel voltak a kabátok, czipők, harisnyák, meleg kendők, ké-peskönyvek. Itt-ott egy játékszer is jutott az árvák kezére, korán eltemetett, keser-vesen megsiratott bebék hagyatékából.

Hiába, nincs jótékonyabb szív a megtört szívnél. Egy előkelő asszony járta sorba a karácsony előtti napokban a fényes üzleteket és ahol egy gyereket foghatott uton-utfélen, fölöltöztette drága új ruhába, vett neki tizféle játékot és könyveivel áztatta minden ajándékát. Szegény asszony két aranyos gyermekét fektette koporsóba kevéssel karácsony előtt, azért pazarolja szeretetét idegenek gyermekeire... Szívrepesztő látvány ez a pazarló jótékonyosság, ez a zokogó öröm, mások öröme...

A kis boltosoknak, szatácsoknak, mészárosoknak és pékeknek rosszul ütött be karácsony szent ünnepe. Elbeszíttem már a multkor, minő veszedelmes foga-dásra szövetkeztek a konyhaszükség-letek szállítói a konyhanympák el-len. Éppen karácsony hétfőjére jelent meg a nemzetközi egyezmény, hogy: nincs többé ujévi ajándék. De hát ezzel az okos határozattal korántsem birták megnyugtanni lázongó lelkiismeretüket a szatácsok, mészárosok és pékek. Minde-nik félt a szakácsnők nagy haragjától és mindenik eltökölte titokban, hogy a jó barátság kedvéért karácsonyi emlékekkel lepi meg a t. cz. vevőit. Ez nem tilos a kartell szerint, mely csak az ujesztendei ajándékról szól.

magyar királyi kormány tagjai, Tisza Kálmán és családja, a közmunka és köz-lekedés ügyi miniszterium, Szapáry Ist-ván gr. és neje, Szapáry Pál gr. és Vera grófnő, Podmaniczky Géza báró, a vácsi választó kerület szabadelvű pártja, Rá-day Pál gr. és testvérei. — Décsi Manó udvari szállítónál József főherczeg rendelt meg egy rendkívül díszes koszorút, mely nemzeti szintű szalagon „József főherczeg — tisztelet és barátság jeléül” föliratot visel. Ugyanitt készül Zenta város, Buda-pest főváros közönségének, Pestmegye közönségének és a m. kir. I. honvédek-kerület tisztikarának koszoruja.

A m. kir. Ludovika-akadémia és a gr. Ráday Gedeon hadastyán-egylet szintén tesznek koszorút a ravatalra s a te-metésen testületileg jelennek meg.

A temetésre Pestmegye nem küld ki küldöttséget, csupán a budai szertartás-nál fogja magát képviseltetni. A küldött-ség, mely ide megy, az alispán vezetése alatt, a főbb tisztviselőkből s a főváros-ban időző megyebizottsági tagokból fog állani.

A honvédelmi miniszterium a követ-kező gyászjelentést adta ki:

A magyar királyi honvédelmi minisz-terium legmélyebb fájdalommal jelenti szeretve tisztelt vezetőjének, ifj. ráday gr. Ráday Gedeon valóságos b. titkos cs. kir. kamarás, a cs. kir. hadiírem, tulajdonosa, sat. sat. m. kir. honvédelmi miniszter ur-ó Nagyméltóságának hosszas szenvedés után, folyó évi december 26-án Bécsben történt gyászos elhunytát. A megboldo-gult fölött a gyászszertartás, a helyét hit-vallás szerint, e hó 29-én délután 3 óra-kor a m. k. honvédelmi miniszterium pa-lotájában fog ünnepélyesen megtartatni s hült tetemei innen elszállítva, Ikladon fognak örök nyugalomra helyeztetni. Bu-bapest, 1883. decz. 28-án. Áldás és béke lengjen porai fölött!

Fölvívás.

Az államkölcson törlesztésének köny-nyítése ügyében megállapított kérvényt eddig már mintegy 400-an aláírták, föl-kéretnek tehát a t. érdekeltek, kik még azt szintén aláírni óhajtják, hogy újév napjához (felsőváros Dugonics-utca, Bá-tori ház) bezárólag aláírni sziveskedjenek, mert azontul a kérvény illetékes helyére lesz beterjesztendő. Megjegyeztetik, hogy a kérvény addig is bárki által meg-tekinthető minden időben s olvasni nem tudóknak fölolvastatik s megmagyaráz-tatik.

Az ötös bizottság.

Igy az uri konyhák cselédsége Christkindli képében kapta meg az uj-évi járandóságot és eszerint tovább is sze-met huny a rosz mértékre és egyéb apró hibákra. Hál' istennek, annyira általános volt az érdekelt kereskedők titkos eltö-kélése, hogy a szakácsnők kongresszusa teljesen fölöslegesnek bizonyult és a főző-kanál forgatók szépségesen visszavonták véres hadüzenetüket a szeretet ünnepén.

Egy másik harcz is véget ért mos-tanában. Csend és nyugalom lett az egye-tem folyosóin, még mielőtt beállottak vol-na az ifjuság oszlató karácsonyi szün-idők. A lemondott rektor helyébe nem a ma-gát kínáló csehpimasz Maassent választot-ták meg, hanem valamennyivel egy szó ellen (el lehet találni: ez az egy szavazat ki-től eredt) dr. Lang phisikai tanárt, ki mögött nagyon érdemes mult és még szebb jövő áll.

Aztán a Fried Gizella kisasszony el-teni harcz is szünőfélben van, kit az ud-vari opera erényes hölgyei kinéztek ma-guk közül. E föltünést keltett ügyben nem végezett ugyan még a bíróság, mert a rágalmazó énekesnők nem voltak dis-ponálva — — tanuzásra, de ma már tu-lajdonképen másról van szó, mint a be-csület helyreállításáról. A ledérséggel vá-dolt kisasszony nem annyira a becsület-kérdést sürgeti, mint inkább a végkielégi-tést, hogy illő fényvel vonulhasson be az Orpheumba, ahova, ugy mondják, már szerződötve is van.

Jó nagy ugrás az udvari operától egy korcsmai szinpadra; de hiszen az eféle ugrások nem oly ritkák a festett

TÁRCZA.

Bécsi levél.

(Karácsonyi vásár. — Drága fenyőgalyak. — Az udvari aranyfa. — Jótékonyág hajtásai. — Ka-rácsony örültje. — Szószegő szatácsok, vagy: nincs többé ujévi ajándék. — Az egyetem új rektora. — Nem hagyja becsületét. — A drago-nyosok.)

Bécs, december 28.

Fényes kirakatok! azt hiszem, így kezdődik minden hirlapi levél karácsony és ujesztendő körül. De hát mért is oly nagyon fényesek azok a kirakatok! Valóságos káprázat, amit az emberrel itt üznek ördögös boltosok.

Egy-egy nagy tükör-üveg mögöt. igazi tündér-világ tárul elének. Aranyos ruhákban, gyémánt-esattos czipőkben ül-lik körül kis tündérisasszonyok az alabas-trom asztalt, mely szinte roskadozik a drágaságoktól. Van rajta arany, ezüst esésze, majolika tányér, ringó szék, csip-ke-függönyös ágy, brokát-kerevet, meg-annyi a legkisebb fajtájú tündérekre, vagy hát apró bebékre szabva.

Nagy gyerekek számára is ezerféle ragyogó tárggyal kínálkoznak a kiraka-tok. Minden év legalább is egy deczenni-ummal visz bennünket előbbre a pénz-kifilitirozás nemes művészetében. Meste-rek vagyunk a fényüzésben, az már igaz. Még a sült krumplihoz is vert ezüsből veszünk tálat, cizelirozott fedővel.

Minden esztendőben drágább lesz az emberiségnek a karácsony-ünnepe és mégis a vallástalanság terjedése miatt panaszkodunk szüntelen. — Jogosulatlan

Polgárok!

Tisza Lajos kir. biztos ur önméltósága, városunk feledhetlen ujjateremtője körünkől távozik.

Szeged hálás népe a nagy férfihoz méltón kíván búcsútisztelőtől kifejezést adni, s azért alulirt bizottság a rendező ünnepélyek sorába f. hó 30-án, vasárnap esti 7 órára a fáklyásmenet megtartását is fölvette.

Fölhívjuk tehát a város összes polárait, hogy evégből a jelzett napon esti órákor a felsővárosi kiskaszinó előtt megjelenni sziveskedjenek.

A rendező-bizottság megbízásából:
Koczor János, biz. titkár. Juhász György, biz. elnök.

Előfizetési fölhívás

SZEGEDI NAPLÓ

1884-ik évi

első évnegyedére.

Előfizetési árak:

Egész évre 14 frt — kr.
Fél évre 7 frt — kr.
Negyedévre 3 frt 50 kr.
Egy órára 1 frt 20 kr.

Az előfizetési ár helyben házhoz hordva s vidékre postán küldve értendő.

A kiadóhivatal.

Ujdonságok.

— Deczember 29. —

— **A köztörvényhatósági bizottsági tagok választása** holnapra, (vasárnapra) van kitűzve és az erre való előkészületek nagyban folynak. Mint már említettük, az érdeklődés a választók körében közepeszerű és csak néhány kerületben fog a pártoknak politikai színezet szerinti mérkőzésére vezetni. Kötelességünk a választókat polgári jogaik gyakorlására buzdítani. Már a minap figyelmeztettük arra, hogy szavazatukat lehetőleg független polgároknak adják, olyanokra, akik a közügyekben tényleg részt vesznek, vagy részt venni óhajtanak és akik meggyőződésük mellett megállanak, még a most annyira divó, fölülről jövő presszióval szemben is. A köztörvényhatóságra nagy föladatak várnak. A királyi bizottság megszűnik és Szeged nehéz viszonyok közt lép isvilágban. És végre is nemes missió vár sulyosan rágalmozott kisaszonyunkra az Orpheumban. Ő lesz hivatva elhomályosítani a dresszirozott ökrököt, melyek tudós bögésükkel már-már kiszorítják az Orpheum-templomból az énekszót.

... Érdekes operettet adtak elő szerdán este egy külvárosi sörcearnokban. „A dragonyosok“ kerültek szíre — igazi dragonyosokkal.

Ugy történt a csata, hogy egy vitéz a sok közül tánczra szólította valamelyik sörivő polgártársnak a kedvesét, ez pedig, vőlegénye tilalmára hivatkozva, megtagadta a tánczot. Hej lett erre rengeteg patália. Még csak az kellene, hogy egy kardesörtető húsaek kosarat akasszanak a nyakába!

Hangos káromkodással vonultak föl a társuk sérelmét magukéva tevő dragonyosok zárt sorokban, kardot rántva. A másik tábor pedig botokhoz, székekhez nyult és lövegekül a sörös poharait használta.

Véres, ádáz tusa fejlődött az ártatlan kosár miatt és félóra mulva szilánkokká, cserepekké tört asztalok és tükrök, hörgő, haldokló emberek borították a csatatér, mind a két részről.

Vitéz hadseregünk ismét bemutatta egyszer, milyen lelkesen tud harcolni és ha kell, meghalni a hazáért.

Stochnagyár.

mét önkormányzati jogainak gyakorlására. Ki tudná megjósolni, mit rejt a jövő? De jóslás nélkül is előrelátható, hogy a rekonstrukció tényezőinek működése után veszélyes rázkódtatások fenyegetik városunkat, melyekkel, hogy megküzdhessünk, minden bölcsességre, erélyre és tehetségre szükség van, amivel városunk csak rendelkezik. Igyekezzenek a választók olyan képviselők választására, akik a város érdekeit értik, akik a város haladásáért és boldogulásáért minden mellétekintetet mellőzve küzdeni képesek és hajlandók. A pártunkbeli választó polgárokat pedig különösen figyelmeztetjük arra, hogy lerázva a megbénító közönyt, siessenek a szavazó urnához, nem a függetlenségi párt érdekében, hanem Szeged érdekében, melynek fölvirágozása ez aktusban a szemünk előtt lebegő szent cél.

— **A kir. bizottság távozásától** csak néhány nap választ el már bennünket. A bucsu impozáns lesz, melylyel közönségünk istenhozzádot mond a távozó Tiszának. Az ünnepélyek programja egy ponttal ismét szaporodott. A katonaság részéről a kir. biztos tiszteletére hétfőn este 6 órákor bucsu-szerenád rendez a katonazenekar. Az esteli szerenád után megy a kir. biztos a városházi estélyre, melyre az előkészületek már nagyban folynak. A bárendező bizottság is megalakult: Ujj József, Kalmár István, Pálffy Sándor, Pálffy Viktor, Dócsics Sándor és Pókay Elek urakból. A holnap, vasárnap este tartandó fáklyásmenet is impozánsnak ígérkezik. A rendező-bizottság 300 drb fáklyát oszt ki a polgárság között. A menet a felsővárosi kasszinóból indul ki s a pénzügyi palotánál a Bathyányi-utczába fordulva, a Stefánia-sétány mentén s a hid-utczán keresztül vonul a kir. biztos lakása elé.

— **A kir. ítélő tábla telkei.** A törvényeségi palota szomszédságában lévő a Vesselényi-, Deák-Ferencz- és Vörösmarti-utcák által határolt 9. és 11-ik szám alatti két telek tudvalóvóleg arra a célra lett föntartva, hogy az esetben, ha idővel Szeged királyi ítélő tábla székhelyévé tétetnék, a királyi tábla elhelyezésére szükséges épület a kérdéses telkeken legyen fölépíthető. A telkek ezen rendeltetésének érvénye azonban, a Szegeden emelendő állami épületekre vonatkozó törvényezik értelmében az esetben megszűnnék, ha a kérdéses épületet az állam a jövő év végeig föl nem építtetné. Erre való tekintettel az igazságügyminiszterium a kir. bizottság közbenjárását kérte ki arra nézve, hogy a kérdéses telkek a föntebb említett kikötés elejtésével, a mondott célra továbbra is biztosítottassanak. A királyi bizottság az esetleg elnyerhető kir. ítélő táblai székhely mindenestre igen jelentékeny előnyeire való tekintettel, habár e tekintetben az ügy természetéből kifolyólag egyelőre pozitív biztosítékok nem nyújthatók is, a saját részéről azt ajánlja a városnak, hogy a kérdéses telkeket kitűzött rendeltetésüknek, a föntebb említett határidőn túl is, a kerületi kir. ítélő táblák elhelyezésére vonatkozó kérdések érdemleges eldöntéséig, továbbra is tartsa fönn. Nem szenved kétséget, hogy a város a kérdéses telkeket a jelzett célra továbbra is készséggel föl fogja tartani. A városnak ez irányban teendő nyilatkozata az igazságügyminiszteriumhoz lesz fölterjesztendő.

— **Az utolsó építési kölcsönök.** A törvény értelmében a f. deczember hó végével az építési államkölcsönök kiadását beszüntetik. Az utolsó kölcsönök a hetes bizottság működését befejező ülésén f. hó 31-én, hétfőn fognak kiadatni. A kérvények a jelzett határidőben, délelőtt 10 óráig nyújthatók be, az azontul érkezettek nem vétetnek figyelembe. Az utolsó kölcsönökre pályázni akarók érdekében az építkezési bizottság holnap, vasárnap is tart ülést. E helyen említjük meg, hogy az építkezési bizottság mai ülésére csak egy kérvény érkezett be,

melynek tárgyalása a holnapi ülésre halasztatott. A kérvény Molnár Antal lakatos mesteré földszintes épületre (a Valéria-téren.)

— **Azon iparosainkat,** kik az országos kiállításon megjelenni óhajtanak s ebbeli szándékuktól az a körülmény tartotta őket vissza, hogy deczember 31-én tul teendő bejelentéseik a különben is busás térdijnál 10 százalékkal többet kell fizetniök, e helyütt is figyelmeztetjük, hogy az akadály többé nem létezik, mert a kereskedelmi miniszter rendeletet adott ki, melynek értelmében azon bejelentésekre nézve, amelyek az illetékes bizottság elkésztet megalakulása miatt nem nyújtattak be a kellő időben, ugy nemkülönben azon tárgyak kiállítására nézve is, amelyek a kiállítás emelése érdekében szükségesnek mutatkoznak, a rendes térdijön fölülről megállapított 10 százalékos térdijöbblet elengedése kilátásba helyezhető.

— **A miniszter köszönete.** A hivatalos lap ma érkezett számában a vallás-és közoktatásügyi miniszter elismerő köszönetét fejezi ki Kis Dávid helybeli polgár és köztörvényhatósági bizottsági tagnak, amiért a szegedi elemi népiskolák látogatására kötelezett szegény tanulóknak ruházattal és taneszközökkel való ellátására egy 30 ezer forintos alapítványt tett.

— **A himlő-oltások** eredményéről szóló jegyzőkönyvet a kerületi orvosok betérjesztették a tanácsnak. A jegyzőkönyvek adatai szerint az 1883. év folyama alatt a város területén összesen 2199 himlő oltás eszközöltetett és pedig általában véve igen jó eredménnyel. A beoltott gyermekek száma városrészek szerint ekkép oszlik meg. A belvárosban dr. Endrényi István belkerületi orvos által beoltott 437 gyermek, a felsővárosban és felsőtanyákon dr. Aigner Károly felsőkerületi orvos által beoltott 656, alsóvárosban és az alsó tanyákon dr. Erőskövy János alsókerületi orvos által beoltott 1011, dr. Burtik Győző külterületi orvos által pedig a zabosfai, mórakalmi, domaszéki és csorvai iskolák környékén beoltott összesen 193 gyermek.

— **Az átotthalmi állami erdőőri szakiskola** kezelésére átadott erdőterület nagysága, mint Rozinszky Béla erdőfelügyelő közli a hatósággal, nem egyezik a térképen kitüntetett s természetben kitűzött terület nagyságával. Ugyanis a térképen kitüntetett terület nagysága 515 kataszteri hold, a tényleg átadott terület pedig csak 440 hold. Ez okból a nevezett erdőfelügyelő fölkerlte hatóságunkat, hogy a kérdéses erdőterületet újból tüzesse ki olyképen, hogy annak nagysága a térképen föltüntetett terület nagyságának megfelelőjen.

— **Felügyelet a világításra.** A légszuszvilágítás gyarlósága miatt nagyon sok az alapos panasz. Kellő felügyelet hiányán a gáztársulat ugy gazdálkodik a világítással, ahogy éppen neki tetszik. Azt hisszük, hogy a panaszolt gazdálkodásnak véget vetendő, hozta a tanács legutóbbi ülésében azt a rendeletet, mely szerint ezentul a világítás legalább évnegyedenkint egyszer fölvizsgálálandó lesz. Évnegyedenkint egyszer; no, ez is csak valami az eddigi szemhunyas mellett. A világítás ellenőrzésével az építészeti hivatal bízott meg. Bizunc Tóth Mihály ur erélyében, és hisszük, hogy minden elnézés nélkül, a város érdekének megfelelően fogja a világítás fölött az ellenőrzést gyakorolni.

— **A szegedi ügyvédi kamara** a hivatalos lap ma érkezett számában a következőket teszi közzé: Zsupánszky Pál nagyikindai ügyvéd, a szabadkai ügyvédi kamara területére történt átköltözése folytán, e kamara lajstromából kitöröltetett; Tary Endre mindszenti ügyvéd, a kamara lajstromába folytatólag fölvetetett; továbbá Pidich Ede nagyikindai ügyvéd, elhalálózása folytán ugyanabból kitöröltetett, s irodája részére Naszádi József nagy kikindai ügyvéd rendeltetett ki gondnokul.

— **Az „Összetartás“** című tisztviselői egyesület második estélye a jövő szombaton, január 5-én lesz az „Európa“ szálloda helyiségeiben. A háziasszerű táncmulatságot megelőzőleg előadottnak: „Farsangi prédikáció“ don Pedrótól, előadja: Szatmári Árpád ur;

„Maganda“, harmónium kísérette éneklő Skultéti László ur; „Az első reggeli“, vígjáték Almásy Tihamértől, előadják Láncozi Ilka urnő és Mocsári Béla ur. A meghívók az egyesület tagjaihoz a legközelebbi párnap alatt szét fognak küldetni; rendes tagokkal vendégképen nem tagok is részt vehetnek az estélyen.

— **Egy gonosztevő Ráday idejéből.** Tegnap délután egy gyanus kinézésű csavargó állított be Szluha főkapitány lakására s ott éppen nem valami jámbor szándékkal nézegetett körül. Simon Anta öreg rendőr, ki éppen ott volt, szemügyre vette a ficzkót s ugy tetszett neki, mintha azt az arcot ismerné. Csakugyan ismerte s le is tartóztatta. Ekkor derült ki, hogy biz' ökelme senki más, mint Kis Szabó Miska a hirhedt betörő, ki már 12 éves korában, Ráday alatt „ült“ a várbán. Később az is kiderült, hogy Kis Szabó Miska a kalocsai törvényszéki börtönből szükésben van s országosan köröztetik. Midőn aziránt kérdezték, hogy mit keresett a főkapitánynál, azzal meintegetőzött, hogy Szekula bizost kereste, fölakarta magát jelenteni. Az utóbbi időben fölmerült betörésekre nézve is gyanu merült föl, hogy a „mester“-től származnak; a vizsgálat ez irányban is ki fog terjesztetni. Egyébiránt Kis Szabó Miskát átadták a bíróságnak.

— **Bál.** Rosz dolga lesz az idén nálunk Karneválnak, az már kétségtelen. Csak nagy elvétve juthatunk egy-egy báli hirhez, de azok közül is csak egyik-másik valósul meg. Ujabbban az önkényes tűzoltók hirdetik báljukat, melyet a Hungaria termében a következő január hóban szándékoznak megtartani. A rendezőség azon van, hogy az egylet előző báljaiéhoz hasonló sikert elérjen, amit kívánunk is neki már csak azért is, mert a jó eredmény az egylet anyagi helyzetén lesz hivatva segíteni.

— **Schön Adolfnak** mai számunkban közölt nyílttéri közleményét ajánljuk a közönség figyelmébe.

X. A fölülmulhatlannak ismert eredeti Singer varrógépek családok és kézművesek részére, melyek 1 frtos heti részlet (vidékre 5 frtos havi részlet) fizetés mellett kizárólag csak Neidlinger G. urnál Szeged, Kárász-utóza új Madár-féle házban kaphatók, a t. közönségnek legjobban ajánlhatók.)

XI. A közelgő ünnepek alkalmából fölhívjuk t. olvasóink figyelmét a mai számunkban megjelent vörös-kereszt hirdetésre. Ezen sorsjegyek jelentékeny nyereséges-ésélyeik és olcsóságuknál fogva különösen alkalmasak újévi ajándéknak és mint magyar kibocsátványt legmelegebben ajánlhatjuk.

A „Budapesti Hirlap“-ot, melynek előfizetési fölhívását lapunk mai számában hirdetési rovatában közöljük, a legmelegebben ajánljuk olvasóink figyelmébe. Főszerkesztője Csukási József és vezérezkötője a legelső magyar publicista Kaas Ivor báró és Rákosi Jenő írják. Iránya minden ízében magyar nemzeti s teljes erővel azon van, hogy a magyarosodást terjessze, a közszellem emelésére hasson, üdvös mozgalmakat támogasson és kezdeményezzen. Pártérdekeket nem szolgál, vélemény-szabadságát, a hirlapiró ez egyetlen vagyonát esonkitalatlanul megőrzi föl és le egyaránt. Tarczaja változatos. Első rangú írók műveit közli, regényecarnokban pedig a fordított és eredeti regények egymást váltogatják. A többire nézve utaljuk olvasóinkat magára az előfizetési fölhívásra.

Színház.

A romantikus érzélgés barátai gyönyörködhetek tegnap Feuillel Oktávnak hatásos jelenetekben gazlag „Egy szegény ifjú története“ című színművében.

Az előadás ugy az egyes játzókat illetve, mint rendezés és összájáték tekintetében a jobbak közé tartozott. A főszerepek Hunyadi Margit és Somló kezeikben voltak, akik föladataknak teljesen megfelelték. Hunyadi Margit a büszke Margitot kitünően alakította és a föjelenetek művészi keresztülvitelért zajos tapsokban részesült. Kiválóan sikerült jelenete Maxime-mal a romvárbán, mely után kétszer kihitták. Somló jó partnere volt és az önértetes, a valószínűtlenségig nemes érzelmű Maximeot szépen érvényesítette. A kisebb szereplők közül első sorban Molnárt kell dicsérnünk, ki Laroque-ot nem mindennapi művészzettel játszotta. A halál jelenését az aesthetikai határokon belül, megkapó igazsággal, remek maszkkal és arczjátékkal dolgozta ki. Sajnáljuk, hogy az igazgatóság nem nyújt alkalmat a nagy hivatottságu fiatal színésznek tehetséget bemutatni és fejleszteni nagyobb

Ujévi ajándékok.

Tajtpipa-metsző.

Alulirt ajánlja a nagyérdemű közönségnek
a kárász-utca új Madár-féle házában
elővő, a jelenkor minden igényeinek meg-
felelő

TAJTPIPAMETSZŐ-ÜZLETÉT

pipák és szivarszzipkák metszésére, monogram, czimer vagy műfa-
ragványok alkalmazásával tajtékban és borostyánban, úgy minden
javításokat, tisztításokat is elvállal izléses, szolid és gyors kivi-
telben jutányos árak mellett

Különösen ajánlom gazdag választéku kiszivott pipáimat.

Eladás nagyban és kicsinyben.

Vidéki megrendelések pontosan, jótállás mellett eszközöltetnek, Monog-
raumal kívánt munkák 8 nappal előbb rendelendők. A n. é. közönség minél
számosb megrendelését kérve maradok tisztelettel

SCHWARCZ FÜLÖP,

Szegeden, Kárász-utca, Madár-féle ház. (Ezelőtt iskola-utca.)

Ujévi ajándékok.

Kárász-utca új Madár-ház.

Mária-czelli GYOMOR-CSEPP

jeles hatású gyógyszer a gyomor minden bántalmái ellen,

és felülmúlhatlan az étvágyhiány, gyomor-
gyengeség, rosszszaga lehellet, szelek, sava-
nyu felbűfögés, kólika, gyomorhurut, gyom-
morégés, huykőképződés, tulságos nyálka-
képződés, sárgaság, undor és hányás, főfájás
(ha az a gyomorból ered) gyomorgörcs székszo-
rulat, a gyomornak túlterheltsége étel és
ital által, giliszta, lép- és májbetegség,
aranyeres bántalmak ellen.

Egy üvege használati utasítással együtt 35 kr.

Kapható Szegeden:

BARCSAI KÁROLY, Dorosmán KARCSEI KÁROLY ur gyógyszer.

valamint az osztr. magyar-birodalom minden nagyobb gyógyszer-tárában és kereskedésben.

Központi szétküldési raktár nagyban és kicsinyben

BRADY KÁROLY.

„AZ ÓRANGYALHOZ” címzett gyógyszer-tárában
Kremzierben Morvaországban.

BUDAPESTI HIRLAP.

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik mindennap, hétfőn és ünnep utáni na-
pokon is.

Szerkesztők és kiadótulajdonosok:

CSUKÁSSI JÓZSEF és RÁKOSI JENŐ.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre 14 frt. Félévre 7 frt. Negyedévre 3 frt 50 kr.

Egy óra 1 frt 20 kr.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL:

IV. ker. kalap-utca 16. sz.

A „Budapesti Hirlap” nem pártlap.

Pártja — olvasóinak kiterjedt köre. Szolgálatokat nem kíván se kormánynak, se jobb, se balpártnak tenni, csupán a közönségnek és, ami ugyanaz, az országnak.
Miből állanak ezek a szolgálatok?

Első sorban abból, hogy **mindenről** ami az országban belül vagy kívül akár politikai, akár társadalmi, akár művészi, akár tudományos téren
fölsmerül: **híven, pontosan, gyorsan, röviden, de mégis kimerítően és részrehajlás nélkül értesítse közönségét.**

E tekintetben egy hazai lap sem mulja fölül a „**BUDAPESTI HIRLAP**”-ot. Vannak nagyobb és drágább lapok, melyek terjedelmesebben
tudósítanak, **de nincs mely pontosabban és pártatlanabban adná értesítéseit.**

A „**BUDAPESTI HIRLAP**” olvasó közönségén és íróin kívül nincsen senkinek e kerek földön lekötelve, se **osztálynak**, se **pártnak**,
se **kormánynak**, se nyilvános vagy magán **társaságoknak**: a „**BUDAPESTI HIRLAP**” a legfüggetlenebb lap Magyarországon, ahol
az egyik lap a pénzüvilágnak, a másik egy-egy hatalmas vasutnak s más ily vállalatoknak, a harmadik a kormánynak, a negyedik a zsidóknak, az ötödik
egy egy felekezethez, a hatodik a szabadműveseknek, a hetedik nyolczadik egy-egy pártnak a jármát viseli.

A „**BUDAPESTI HIRLAP**”-nak csak egy hatalmasság parancsol, az **diktálja vezérvonalait, az szabja meg magatartását, s e hatalmasság:**
a nagy közönség és az ország azonos érdeke.

Ennek tesz szolgálatot, a ki a „**BUDAPESTI HIRLAP**”-ot pártolja.

Nekünk nincs kitől féljünk, nincs kitől reméljünk, kivéve olvasó közönségünket, a mely itél szavaink és cselekedeteink felett.

A „Budapesti Hirlap” rendes tartalma a következő:

- I. Politikai és társadalmi vezércikkek.
- II. Tudományos, ismeretterjesztő és mulattató tárczák, min-
dennap rendszeren kettő.
- III. Az apró politikai hírek, a fővárosi ügyek, az egyesüle-
tek, a művészetek rovata.
- IV. A fontosabb események bővebb leírása külön cikkekben.
- V. Távirati tudósítások.

- VI. Napi események rovata.
 - VII. Közgazdaság.
- Ezenkívül a mellékleten rendszeren egy-egy vezércikk a tár-
sadalom valamely osztályának érdekeiről, országgyűlési tudósítá-
sok, tárcza, törvényszék, vidéki hírovat, önálló ismeretterjesztő,
szórakoztató cikkek, tudósítások a divatról, hasznos tudnivalók-
ról és állandóan egy-egy regény.

Január elsején megkezdjük gróf **Teleki Sándor** tól:

A vén dáde

czimű rendkívül érdekes **zigány regényt.**

A „Budapesti Hirlap” rendes írói:

CSUKÁSSI JÓZSEF szerkesztő, b. **KAAS IVOR**, gr. **TELEKI SANDOR** ezredes, **RÁKOSI JENŐ**, **BALOGH PÁL**,
BENEDEK ELEK, **BERÉNYI LASZLÓ**, **KACZIANY GÉZA**, **RAKOSI VIK.** **SZOKOLAY KOR.** dr. **VOLF VILMOS.**

Rendkívüli alkalmakor lapunk rendszeren terjedelmese, amely 12 oldalnyi, hol egy fél, hol egy egész ivvel kibővül. Nagyobb ünnepekre ünnepi szá-
mokat adunk ki a feldolgozott hirlapi napi anyag mellett becses és érdekes tartalommal.

Kiváló események színhelyére külön tudósítókat küldünk, akik ügyességük és megbízhatóságuk által egyaránt lekötözik a közönséget és a
szerkesztőséget.

Bécsben, Berlinben, Párisban, Londonban rendszeren tudósítóink vannak, akik közvetlen benyomásaik alapján adnak hírt arról, ami e vi-
lágvárosok lakóit foglalkoztatja.

A „**BUDAPESTI HIRLAP**” a legolcsóbb politikai, szépirodalmi, társadalmi és gazdasági napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Félévre 7 frt. — Évnegyedre 3 frt 50 krajczár. — Egy óra 1 frt 20 krajczár.

Az előfizetés legegyszerűbben postautalvánnyal teljesíthető e czimen:

„**B u d a p e s t i H i r l a p**” Budapest, alap-utca 16-dik szám alatt.

Tisztelettel ajánljuk a „**BUDAPESTI HIRLAP**”-ot, első és rendíthetetlen hirdetőjét a magyar nemzeti állam érdekeinek,
a t. magyar közönség lekötölező figyelmébe.

Csukássi József, Rákosi Jenő,

a „Budapesti Hirlap” kiadó-tulajdonosai.

Mutatvány számokkal szívesen szolgál a kiadóhivatal.

Csődhirdelemény.

A szegedi törvényszék részéről közzé tétetik, hogy **Hoffer Károly** szegedi lakos, építész bárhol találtató ingó és — Horvát-Szlavonországok kivételével a magyar állam területén levő ingatlan javaira a csőd megnyitott.

Csődbiztosul Huszka Ödön törvényszéki bíró, tömeggondnokul Fodor István ügyvéd, helyettesül Polgár Sándor ügyvédek nevezettek ki.

Fölhivatnak mindazok, kik az általános esődtömeg ellen mint hitelezők igényt támaszthatni vének, hogy ebbeli igényeiket **1884. évi február hó 18-ik napjáig** bezárólag, mint a kövizelések bejelentésére kitűzött határidőig, ezen kir. törvényszéknel, az **1884. évi márczius hó 18-ik napján** d. e. 9 órára e törvényszék esődbiztos helyiségeibe kitűzött felszámolási tárgyalás határpénjén leendő megállapítás és osztályozás végett az 1881. XVII. törv. cikkben kijelölt joghátrányok terhe mellett a csődtömeg ellen az idézett esődtörvény 126—129. §§-ában foglalt rendeletei szerint az esetben is bejelentésük, ha igényeik tekintetében külön per volna folyamatban.

Fölhivatnak továbbá a zálog- és megtartási joggal bíró hitelezők, hogy az általuk szerzett jogot a tömeggondnoknak jelentsék be, s az általuk birt. dolgokat a tömeggondnok fölhívására megbeszélés végett mutassák föl.

Azok, akiket elkülönítési, visszakövetelési, vagy külön kielégítési jog illet, figyelmeztetnek, hogy amennyiben jogaikat nem érvényesítik, azok a csődtömeg értékesítését és fölosztását gátolni nem fogják.

Végre a csődhitelezők fölhivatnak, hogy 1884. évi márczius hó 22-ik napján mint e czéla kitűzött határnapon, délelőtt 9 órakor a törvényszék felett kitett helyiségében, a csődválasztmány megválasztása végett a hitelezői minőségüket igazoló okiratokkal elátva jelenjenek meg.

Kelt Szegeden, 1883. december 26. napján.

A szegedi kir. törvényszék mint esődbíróság

Szerdahelyi s. k. Marinkich s. k.
jegyző. elnök.

Legczélszerűbb ujévi ajándék.

AZ EREDETI SINGER-VARRÓGÉPEK

az amsterdami világkiállításon

a legelső és legnagyobb érdem-éremet nyerte.

Az eddigi világkiállításon, mint Páris, Bécs, Philadelphia, hol szintén s legnagyobb kitüntetésekkel fogadtattak, azoknak előnyei a legvilágosabban kitüntek. Eladás teljes jótállás mellett, minden árfölemelés nélkül, csekély előleg és 1 frt heti részletfizetés mellett.

NEIDLINGER G.

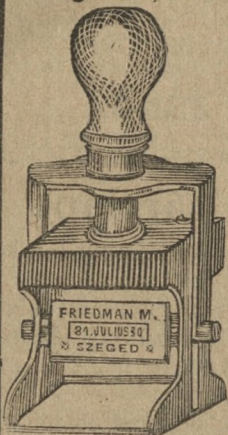
Csalás Kárász-utca, új Madár-ház.

Első és legnagyobb vésnök-üzlet az alföldön.

FRIEDMANN M.

kő- és érczésnök

Szegeden, iskola-utca, az „Oroszián“ kávéházzal szemben, Pósz Alajos ur ékszer-üzlete mellett.

Ajánlja a n. é. közönségnek helyben 13 év óta jó hírnévnek örvendő üzletét, melyet újabb minden e szakmába vágó igényeknek megfelelőleg berendezett, miáltal képes a legbiztosabban kiállított vésnök munkákat olcsóbbáért szállítani, mint bármely vésnök.

Gyorsan és pontosan készít mindenféle hivatalos pecsétnyomokat czimerekkel, festékekhez vagy pecsétviasz alá, dombornyomatu prések és ostyához önfestő bélyegzőket, mindenféle számzó-gépeket, a m. kir. postahivataiok részére berakott számokkal, mindennemű fametszvény-munkákat elvállal, ezüst evészközökbe minden vésést stb. stb. a legújtanosabban és sajátkezűleg készít. Megrendelések és javításokat gyorsan és pontosan, levélbéli megrendeléseket utánvét mellett is eszközöl.

Hímzésekhez előnyomatásnak monogramokat készít.

Raktáron tart: bélyegző-festékeket minden színben, nagyban és kicsinyben jutányos árak mellett.

Minél tömegesebb megrendelést és a n. é. közönség pártfogását kéri

Friedmann M.,

kő- és érczésnök.

891-12-4

Végeladás.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses figyelmét az

ujévi ünnep küzében végeladásomra

fölhívni. A legújabb mindennemű alkalmi tárgyakkal a legolcsóbb áron szolgálhatok.

Gazdag raktárban állanak s kaphatók üzletemben legújabb divatu

női és férfi piperetárgyak, meglepő szép elefántcsont, kagyló és chinai ezüst tárgyak, valódi francia és angol parfümök, bőrárak,

ugymint:

utazó-bőröndök, táskák, dohányszelencék, továbbá a legdivatosabb tárczák, albumok a legszébb példányokban.

A legnagyobb választékban kaphatók a legcsinosabb kül- és belföldi

jalektárgyak, azok közt a legújabb társasjátékok, valamint sok más ujévi ajándéku alkalmas műtárgyak.

Mintán elhatároztam, hogy üzletemet végkép földom, végeladásomat a legolcsóbb árak mellett is kénytelen vagyok keresztülvinni.

Bátor vagyok tehát a nagyérdemű közönségnek a közeledő ünnepek alkalmával raktározott üzletemet figyelmébe ajánlani.

A nagyérdemű közönség becses pártfogását kérve, maradtam

kiváló tisztelettel

GROSSMAN B.

A LEGOLCSÓBB UJÉVI TÁRGYAK.

Kávé-, thea-, rum- és boráregyzék

a szegedi tisztviselők

fogyasztási szövetkezetének

szállítójától.

Kossuth- és Fodor-utczák sarkán

BOROK.

*Magyarati 1881. 1 liter	26
" 1878. 1 "	30
*Kötő magyarati	32
*Magyarati bakator	40
*1 but. bakator 0'7 liter	30
*1 " magyarati 0'7 lit.	60
*Ménesi 1878. 1 liter	60
" 1874. 1 "	72
1 n. bordó üveg 1874.	60
Ménesi félaszu 1 n. üveg 1.	60
" 1 k. "	60
Erdélyi Rieslingi I.	60
" II.	60
" Medoc	60
" Leányka	90
" Rózsamáli	90

A csillaggal jelzett borokhoz az üveget 8 krba s annyiban visszaszámítom.

Nagyobb rendeléseknél kedvezményezett árban házhoz szállítva.

KÁVÉK.

Kuba I. r. válogatott 1.90
" I. " kit. zamat. 1.80
" II. " finom 1.76
Ceylon, igen jó izü 1.70
" finom 1.60
" jó 1.50
Gyöngy, kiváló finom 1.90
" finom 1.80
Mokka, arabiai 2.—
Osászár kávé 1 kilo 1.80
" 1 doboz 45
Franc-pók. 1 n. dob. 26
" 1 kőzép d. 13
" 1 kis dob. 12
Thea, Pecco-v. 1 deka 12
zamat 10
Thea, mandarin 10
" souhaog 8
Rum, legf. jam. 1 liter 2.—
" finom 1.80
" " 0'5 " 1.—
" " 0'3 " 60
" " 0'2 " 40
Cuba-rum, fin. 1 liter 80
" II. 1 liter 60

A Magyarati borok kellemes s zamatos izük miatt nemcsak a jó bort termő Magyarországon, de a külföldön is általánosan kedveltek. Jelenleg is — a szüret után — számos francia borkereskedő járja be Magyarát vidékét s a bevásárlásnál ugyancsak erős versenyre kelnek a magyar borkereskedőkkel. Így ma már igazi magyarati borok vagy a külföldre szállítottak jó árakon, vagy az aradi nagyobb bortermelők pénzébe kerülnek.

Én boraimat — mint eddig — nagybátyám Rajkay József szőlőbirtokos aradi pinczéiből szállítom. A minőség kitünősége s valódisága iránt eddigi jó hírnevünk kezeseedik.

Kiváló tisztelettel

Rajkay Vilmos,

fűszer- és borkereskedő, a „Kossuth-bolt“ tulajdonosa.

„LE PHÉNIX“

francia életbiztosító-társulat PÁRISBAN.

ALAPITTATOTT 1844-ben

Főképviselet Ausztria részére:

BÉCSBEN: Hegelgasse 20. sz.

Főképviselet Magyarország részére:

BUDAPESTEN: nádor-utca 26.

SZEGEDEN

Várnai L. könyvkereskedő

Kárász-utca 5. sz. a.

A társulat vagyona: 253 millió

A biztosítási álladék: 380 millió

Évi bevétel a biztosítási díjakból 24 millió

Kiállított biztosítási kötvény 1881-ben 72 millió

Kártérítés fejében kifizetett a társulat fennállása óta több mint 32 millió

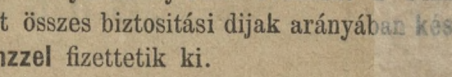
A társulat zárméreg szerinti hasznának 50%-át felosztja a nyereségben való részesülés feltétele alatt, biztosítottaknak mindjárt a biztosítás első évétől kezdve

A nyereség-rész évenként a befizetett összes biztosítási díjak arányában készpénzzel fizetetik ki.

Azon biztosítók részére, kik a nyereség-részről le akarnak mondani, a díjazás minden évben 10%-kal leszállított.

A nagyérdemű becses közönség legmelegebb pártfogásába ajánljuk ezen a gazdag s legjobb hírnevű intézetet.

260-50-36

Legolcsóbb sorsjegy.

Magyar vöröskereszt-egylet sorsjegyei

1890-ig évenként 3 huzás nagy nyereményekkel.

1884-BEN HÁROM FŐNYEREMÉNY, MINDEGYIK

50,000 forinttal.

A legkisebb nyeremény 6 forinttól 10 frtig emelkedik.

EZEN SORSJEGYEK KAPHATÓK

A PESTI MAGYAR KERESKEDELMI-BANK VÁLTÓ-ÜZLETÉBEN BUDAPESTEN,

833-6-5

valamint minden bank- és váltóháznál az országban.

Singerstrasse 15.

Az

„arany birod. almához“

PSEPHOFER J. Gyógyszertára BÉCSBEN.

Vértisztító labdacok, azelőtt egyetemes labdacoknak neveztettek, teljes joggal viselik utóbbi elnevezést, mivel tényleg alig léteznek beteség, melyekben ezen labdacok csudatevő erejüket ezerszeresen be nem bizonyították volna. A legmakacsabb esetekben, hol sok más gyógyszer hasztalan alkalmaztatott, ezen labdacok által számtalanszor rövid idő alatt teljes gyógyulás következett be. Egy katulya 15 labdacocsal 21 kr. Egy tekeres 6 katulyával 1 frt 5 kr., bérmentetlen utánvétellel 1 frt 10 kr. (Egy tekeresnél kevesebb nem küldetik.) Küldemények póstaútvány vagy utánvét mellett eszközöltetnek.

Tomérdek levél érkezett be, melyekben ezen labdacok fogyasztói a legkülönbözőbb és nehéz betegségekből fölülülükért köszönetüket fejezik ki. Mindenki, ki ezen szert csak egyszer használta, tovább ajánlhatja.

Ezennel közlünk néhány hálaíratot.

Nyilvános köszönet!

Weidhofen, a d. Ybs, 1880. nov. 24.

Tekintetes Uram! 1862. óta aranyér és húgyvesztéskülésben szenvedtem; orvosilag is gyógykezeltettem magamat, de sikertelenül, úgy hogy kevés idő múlva erős hasfájást érezék (a belek összehúzóroddása folytán), teljes étvágy állott be és ha csak valami ételt vagy egy italt is vevék magamhoz, fölfúvódás, nehéz pihegés és lélekési nehézségektől alig bírtam magamat fönn tartani, miglen végre csaknem csudás hatású vértisztító labdacait használtam, már másnapra sem tevesztetek el és csaknem gyógyíthatatlan bajomból megszabadítának. Minél fogva vértisztító labdacai és a többi erősítő gyógyszeréért nem nyilváníthatom eléggé hálátomat. Kihűnő tisztelettel **Oellinger J. nos.**

Igen tisztelt uram! Véletlen szerencse folytán vértisztító labdacaihoz juték, mik rajtam csodát műveltek. Évek óta szenvedék főfájásban és szédülésben, egy barátomtól 10 darabot kaptam kitűnő labdacaiából és ezen 10 labdac annyira helyreállított, hogy valóságos csoda. Köszönetem mellett újból kérek egy tekerescsel. Piszka, 1881. márcz 13-án.

Parr András.

Räysko, 1879. november 22.

Igen tisztelt Uram! 1826. óta két évig tartó váltóláz után szakadatlanul beteg és egészen gyarló voltam, erős lereszt- és oldalfájások, utalát és hányás, dagadás, hőség és álmatlan éjek valának naponta kinjái életemnek. Ezen 53 évi időtartam alatt 34 orvos, azok közt 2 bécsi tanár tanácsát vett-m igénybe, de mind hiába, fájdalomaim mindinkább növekedtek, csak f. é. október 23-án olvastam csudalabdacainak hirdetését, miket meghozatván, minék után 4 héten át előírás szerint használtam, most daczára 70 éves koromnak, erős és teljesen egészséges vagyok, úgy, hogy egészen új életnek örvendek. Fogadja tehát legmélyebb köszönetemmel.

Amerikai köszvénybalsam gyorsan és biztosan ható tagadatlanul legjobb szer minden köszvényes és oszpos bajban: hátgerinczbaj, tag-szagadás (Ischias), fejköszvény, ideges fogfájás, főfájás stb. 1 frt 20 kr.

Anatherin szájviz, cs. kir. szab. valódi Popp J. G-féle, mint legjobb fogépentartó szer el van ismerve, 1 üveg 1 frt 40 kr.

Szevmez dr. ROMERSHAUSEN-től a láterő erősítésére és fönttartására. Eredeti üvegben 2 frt 50 és 1 frt 50 kr.

Rhinai pipereszappan, a legőkéletesebb, a mi szappanban nyújtható, melynek használata után a bőr borsónyomosságu és igen kellemes illatú lesz. Igen bővíztető és nem szárad el. 1 darab 70 kr.

Fiaker-por. Általában ismert kitűnő háziszser, hurut, rekedtség, kehhurut ellen. Egy katulya 35 kr.

Fagytapasz PSEPHOFER J.-től, sok év óta elismert legbiztosabb szer mindenféle fagydag és mindenféle idült sebek ellen. 1 tévely ára 40 kr.

Hietbalsam (prágai csöppek, romlott gyomor, rosz emésztés, mindenféle alhasi nehézségek ellen kitűnő háziszser. Egy üveg ára 20 kr.)

Csukamáj-olaj MAAGER M.-től eredeti valódi kitűnő minőségű. Egy üveg 1 frt.

5 frton aluli küldemények csak a pénz előleges beküldése mellett, nagyobb összegeknél utánvétellel is eszközöltetnek.

temet csudatevő gyógyszeréért örökké hálás **Zwilling E. földbírtokos.**

Bielitz, 1874. június 2.

Mélyen t. Pserhofer ur! Én és velem együtt oly számosan, kiknek „vértisztító labdacai“ ismét visszaszerzé egészségüket, írásbelileg fejezzük ki önnek legmelegebb köszönetünket. Labdacai igen sok betegségben a legsud(isabb) gyógyerőt bizonyították, hol minden egyéb szer már sikertelenek voltak. Nőknél vérfolyás, rendetlen tisztulás, nehéz vizelés, giliszták, gyomor gyengeség, gyomorgörös, szédülés és egyéb bajoknál alapos gyógyulást értek meg. Egész bizalommal kérem tehát nem ismét 12 csomagot küldeni Teljes tisztelettel **Kauder Károly.**

Tisztelt uram! Azon következtetésből, hogy gyógyszerének mindegyike hasonló jóságú lenne, mint **jó hírű fagytapasza**, mi családomban több idült fagydagnak gyors véget okozott, elhatároztam magamat daczára az ugynevezett egyetemes szerek iránti bizalmatlanságomnak, vértisztító labdacaihoz nyulni, hogy ezen kis labdacok segítségével sok évi aranyér bántalmamat eltávolítsam. Tartózkodás nélkül beismerem tehát ön előtt, hogy négy heti használat után idült bajom teljesen megszűnt és én ezen labdacokat ismerőim körében legbuzgóbban ajánlom. Nincs is ellene kifogásom, ha ön ezen soraimat, de névalírás nélkül nyilvánosságra hozandja. Teljes tisztelettel **Bécs, 1881. febr. 20-án. C. v. T.**

Csney, 1874. május 17.

Tisztelt Uram! miután az ön vértisztító labdacai nomet, ki sok évi időleges gyomorhaj és szagadásban szenvedett, nemcsak az életnek visszaadták, hanem neki ismét ifjúi erőt szereztek, nem tudok ellen állni számos hasonló bajokban szenvedők kéréseinek és kérem önt, nekem újlag 2 csomagot ezen csudatevő labdacokból utánvét mellett küldeni. — Teljes tisztelettel **Spisztek Balázs.**

Lábizzadás elleni por. Ezen por elhárítja a lábizzadást, és ez által előidézett kellemetlen büzt, elváltasztja a lábbelit és megvizsgált ártalmatlan szer. 1 katulya 50 kr.

Pate-pectorale GEORGE-től, sok év óta általánosan elismert egyike a legteljesebb gyógyszereknek, nyálkásodás, köhögés, rekedtség, hurut, mell- és tüdőbajok, gégebajok ellen. 1 katulya 50 kr.

Tannochinin-kenőcs Pserhofer J.-től évek során át orvosok által a legjobb hajnövesztő szernek ismertetett. Egy diszesen kiállított doboz ára 2 frt.

Egyetemes tapasz STANDEL tanártól ütés és szurási sebek ellen, mindennemű rosz indultu daganatok ellen ugyszintén a lábakon levő idült fölfakadó sebek ellen; makacs mirigydaganatok ellen, fájdalmas furunkulus ellen, körömméreg, sebek és gyuladós melleknél, fagyott tagoknál, közönséges láb- és hasonló bajoknál sokszorta jónak bizonyult. Egy tévely 58 kr.

Egyetemes tisztító-só Bulrich A. W.-től. Kitűnő háziszser a megakadályozott emésztés minden következménye ellen, mint: főfájás, szédülés, gyomorgörös, gyomorfégés, aranyérbántalmak, dugulás stb. ellen. 1 frt.

Valamennyi francia különlegesség vagy rak-táron tartatik, vagy kívánatra azonnal legolcsóbban megszereszettetik.

Rendszabály.

Szeged sz. kir. városi közuti vashidon való közlekedés iránt.

I. A gyalog közlekedésre néve.

1. §. A gyalogosok mindenkor a jobb oldali gyalogjárdán közlekednek, a bal oldali gyalogjárdákon való átmenetel és eként az az oldalon járó közönséggel való szemközti menés tiltatik.

2. §. A járdán való közlekedést, csoportosulás vagy megállás által akadályozni tilos.

5. §. A hajtás a hidon ugy mint más közlekedési utakon jobbra történik, az előrehajtás pedig balra történhet.

6. §. A hidtérni feljárókon és magán a hidon vigyázva és ovatosan kell hajtani, sebes hajtás tilos.

7. §. A hidról való lefelé hajtás mindkét oldalon csak lépésben engedtetik meg, lefelé jövetben az előre hajtás vagy elkerülés tilos.

8. §. Üres vagy terhelt nagy szekerek és ragókkal nem bíró minden más üres vagy terhelt járművek a hidon csak lépésben haladhatnak, előre hajtaniok pedig tilos.

9. §. A hidon átkelő teher szekereket 120 métermázsánál többel megterhelni előleges bejelentés nélkül büntetés terhe alatt tilos.

Ezen megterhelés is a tengelyen mért 1.4 méter keréktáv mellett legalább két tengelyre illetőleg 4 kerékre osztandó fel, mely szerint tehát egy tengely vagyis két kerék 60 métermázsánál többel, meg nem terhelhető.

10. §. 40 métermázsát meghaladó terhek már legalább 3 méter tengely távolságu és 12 cmtr keréktalpakkal bíró erős szerkezetű kocsikon szállítandók, 120 métermázsát meghaladó terhek pedig a hidon csakis a hid műszaki felügyelőségénél történendő bejelentés és ezen felügyelőség által meghatározandó külön feltételek mellett szállíthatók.

11. §. A járműveknek, valamint a szerszámok és egyéb fölszerelési eszközöknek jó karban kell lenniük, úgy, hogy

III. A marhahajtást illetőleg.

17. §. A hidon 3 darabnál többől álló szarvasmarha falka áthajtása tavaszon, s nyáron esti 9 órától reggeli 6 óráig, ősziön és télen esti 5 órától reggeli 7 óráig engedtetik csak meg, ez kivétel és indokolt, sürgős esetekben is azonban, ha a közlekedés biztonsága veszélyeztetve nincs, a hid felügyelőségénél egy órával lett előleges bejelentés s arra nyert engedelem mellett déli 1—2 óra közt is eszközölhető 1—3 darab szelid szarvasmarhának áthajtása a napnak bármely

IV. Büntetések.

19. §. Ki ezen rendszabály ellen vét, mint rendőri kihágást elkövető a körülményekhez képest 5—50 frtig terjedhető pénzbírsággal, fizetés képtelenség esetében 1—10 napig terjedhető egyszerű fogsággal fog büntettetni.

20. §. E büntetés kiszabásánál súlyosító körülményekül tekintetnek, ha a kihágás a hidföknél és a hidon a rendfentartása végett föllállított rendőrségi közzegeknek szóval, vagy jelek által tett intései vagy fölszólításai és rendreutasi

19028/883. Szegeden, 1883. évi december hó 20-án tartott tanácsülésben jóváhagyatott.

Pályf Ferencz s. k., polgármester.

3. §. Szélesebb terheket vivő gyalogosok csakis a kocsit ut jobb oldali szélén mehetnek, talicskát tolni a gyalogjárdákon nem szabad, szakis a kocsit ut jobb oldali szélén.

4. §. A katonaságnak vagy polgárságnak zene vagy dobszó mellett és általában útemszerű lépésben a hidon áthaladni nem szabad.

II. Kocsi közlekedést illetőleg.

azok törésétől vagy szakadásától s ennél fogva a közlekedés megakadályoztatásától tartani ne lehessen; rosz karban levő és rosszul felszerelt terhes járművek a hidra nem is bocsájtatnak.

12. §. Homok, iszap, szén, mész és egyéb hasonló anyagok csak kellő összeillesztéssel, ládakkal ellátott járműveken szállíthatók; oly kocsik, melyekről az említett tárgyak, akár a láda hiányos szerkezete akár annak tulrakása folytán leszórnának, azok a hidra nem bocsájtatnak.

13. §. Szénával, szalmával s egyéb bármivel megrakott, s a hidon átmenő járművek a közlekedés akadálytalan biztosítása tekintetéből legfőlebb csak 35 méter szélességben és kellő magasságban rakodhatnak. A megszabott mértéknél szélesebben és aránytalan magasságban megrakott járművek a hidra nem is bocsájtatnak. A jobb partra át jövő szénás, szalmás, kukoricza szárral és egyéb hasonló anyagokkal megrakott járművek a hid utczán keresztül nem hajthatnak. A hidon egész szálfákat átszállítani meg nem engedtetik.

14. §. Ha valamely jármű túlterhelés vagy más ok miatt megakadna, köteles a kocsis azonnal előfogatról gondoskodni, hogy mielőbb elindulhasson.

15. §. Téli fagyos és ónos időben a lovak éles patkókkal látandók el.

16. §. A hidvámot fizető személyek tartoznak magukat apró pénzzel ellátni, nehogy a hidnál való gyakori pénzváltás miatt a forgalom hátráltatást szenvedjen.

órájában csak úgy engedtetik meg, ha az vagy összekötve, kötélen vezettetik, vagy a saroglyához van kötve.

Juh, sertés és egyéb hasonló a közlekedés biztonságát nem veszélyeztető marhafalkák a hidon a nap bármely szakában áthajthatók.

18. §. A marhák lehetőleg a kocsipálya közepén hajtandók és büntetés terhe alatt arra ügyelendő, hogy az a gyalog közlekedést ne veszélyeztesse.

tásai daczára, vagy épen erőszakos el-lenszegülés és a rendőri közegek szóval vagy jelek általi megsértésével követtetett el, és ha a kihágás által a közlekedésben tényleges akadály okoztatott.

21. §. Jelen a kellő helyeken kifüggesztett rendszabályok mindenkit egyformán kötelezven, érvényük nemcsak Szeged szab. kir. város területén lakókra, hanem az idegenekre is kiterjed, és kifogás esetében azok nem ismerése senkinek mentességül nem szolgálhat.

KORCSOLYÁK!

AUSTRIA, MERCUR, HERÓ, MATADOR és

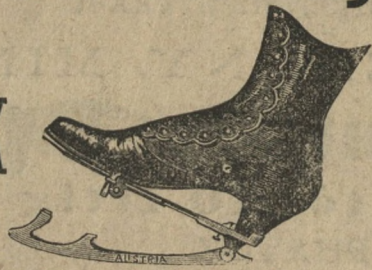
HALIFAX,

ugy minden más rendszerű

korcsolyák

eredeti gyári áron kaphatók:

MAYER FERDINÁND vasárkereskedésében
SZEGEDEN.

A Friedländer-féle porosz kőszén-bányák főügynöksége.

Legjobb minőségű

porosz kőszén

ugyszintén belföldi szénemek, nagyban és kicsinyben

jó koaks

házhoz szállítva, azonkívül mindennemű legjobb minőségű

tüzifa, valamint vágottfa

is kívánatra házhoz szállítva kapható, a legjutányosabb áron

MILKÓ HENRIKNÉL,

a Tisza Lajos körút felső részén,
a sóhivatallal szemben, valamint a Tisza Lajos-körút alsó részén a honvéd
tisztí pavillon közvetlen közelében. 875-20-5

MILKÓ HENRIK.

Előfizetési fölhívás

a

Kitartás

képes politikai napilapra.

Kiadótulajdonos és felelős szerkesztő

BRANKOVICS GYÖRGY,

a „Budapest“ volt szerkesztője.

Előfizetési ár: A vidéken: Egész évre 12 frt, fél-
évre 6 frt, negyedévre 3 frt, egy óra 1 frt.

Egyes szám ára vidéken 4 krajczár.

Mutatványszámokat kívánatra szívesen küldünk.

Előfizetések a „Kitartás“ kiadóhivatalához: Budapest, IV.
Rostély-utca, Károlykaszárnya 24. sz. küldendők.

A „Kitartás“ kiadóhivatala

926-2-2

(rostély-utca, Károlykaszárnya 24.)

Jutányos + áron.

Ifj. Fodor István

első hazai érczkoporsó-gyáros

disztemetkezési intézete Szeged,
Széchenyi-tér 5. sz. Szűcs-fele házban.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség tudomására juttatni, mi-
szerint a főtnevezett helyen levő temetkezési intézetemben nagy válaszfal-
táblákban tartok saját gyártmányu

ércz- és fakoporsókat

diszes keményfa-kereszteket, mindenféle szemfedőket, párnákat és kész
halotti ruhákat, díszmüvirág koszorúkat, és minden a temetkezéshez szük-
séges kellékeket. Rendelkezésre áll hatrendbeli halottas kocsim kék ezüst,
fekete ezüst és egészen fekete színben, ugyszintén egyszerűbbek is és
gyászhintót is tartok a gyászolók részére.

Előállítok magyaros dísz testőröket, kapuőröket, lovas és gyalog
lámpavivőket, szoba-diszítékeket és ravatal fölállítását teljesítem, szóval
nálam a legegyszerűbbtől a legmagasabb disztemetkezésig minden ahhoz
szükséges kellékek megrendelhetők és minden további utánjárás nélkül
pontosan és szolidan kiszolgáltatnak.

Igyekeztem oda irányulni, hogy a t. közönség pártfogását **jutá-
nyos árak és szolid kiszolgálással** részemre megnyerhessem.

Azt kívánom még megjegyezni, miután az érczkoporsók saját gyárt-
mányaim, melyeket hazánk nagyobb városaiba is szállítok ismétlődőknak,
versenyezve kellő sikerrel a külföldi gyártmányokkal, tehát ez elég biz-
tosítékot nyújt azok szépsége és jutányos áráiról.

A fakoporsók szintén saját gyártmányaimat képezik, melyek szép-
sége a legnagyobb tökélyre van emelve.

Magamat a nagyérdemű közönség pártfogásába ajánlva
tisztellel

797-2-7

IFJ. FODOR ISTVÁN.

Vidéki rendelvények sürgöny útján is pontosan
eszközöltetnek.

Sürgönczim: Fodor temetkezési intézete Szeged.

Gyártelep: Szt.-György-tér 9. sz.

Alkalmas ujévi ajándékok.

Tajtpipák, borostyán szivarszopókák, török csibukok

és minden e szakmába vágó dohányzó szerek dus-
gazdag választékban

SCHVAB SIMON ÉS TÁRSA

tajtpipa raktárában

ISKOLA-UTCZA, POLITZER-féle SAROKHÁZBAN.

Monogrammok 8 nap alatt elkészítetnek.

Gazdagon fölszerelt szivartózdénkben mindig száraz
szép készlet.

A hallatlan szerencséjéről híres bécsi „MERKUR“ igérvényei minden huzásra kaphatók.

Alkalmas ujévi ajándékok.

Bérbeadó

két szép lakás és egy nagy pincze, Munkácsy- és
festő-utczák sarkán, a felsővárosi templom közvetlen közelében.

Ugyan e ház kedvező föltételek mellett

eladó.

Továbbá Tisza Lajos-körút 48. sz. a. egy kényelmes
lakás és tágas pincze

azonnal kiadó.

Értekezhetni

LÁBDY és PUCHER lisztüzletében,

Tisza Lajos-körút 48. szám.